

АТОМНИК України

№20 (1067) 27 травня 2021 року

Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ

ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

НА ПОРЯДОК ДЕННИЙ ПЛЕНУМУ ЦК АТОМПРОФСПІЛКИ

Фонд соцстрахування: від самоврядності до одержавлення

Одержавлення соціального страхування — це приклад того, як можна спалювати гарну (у первісному задумі) ідею. Як крок за кроком держава перебирала на себе право одноосібно керувати Фондом соціального страхування, розпоряджатися його коштами, руйнуючи засади соціального паритету, відштовхувати своїх соціальних партнерів — роботодавців і профспілки від управління Фондом. Сьогодні владою робиться спроба остаточно знівелювати їхню роль в управлінні Фондом та ще більше звузити права застрахованих осіб законопроектом «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації функцій Фонду соціального страхування України». З цими змінами Атомпрофспілка категорично не погоджується, відповідне звернення направила до СПО профспілок. У Спільному представницькому органі створено робочу групу, в якій бере участь фахівець Атомпрофспілки з охорони праці та соціального страхування Валерій СІПЄВ. Як дійшло до того, що Фонд соціального страхування зі стабільно працюючого перетворився на неефективно функціонуючий, з великими затримками і заборгованостями із соціальних виплат, — сьогоднішнє з ним інтерв'ю.

— Валерію Івановичу, трипартизм в управлінні Фондом соцстраху — вибір цієї моделі було зроблено правильно?

— До 2001 року соціальне страхування управлялося профспілками. Згодом Закон «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування...» передбачав паритетність управління Фонду соцстраху (по 15 осіб у Правлінні — від застрахованих, яких представляють профспілки, від роботодавців та держави). Контроль за розподіленням коштів — за Наглядною радою та державою. Бюджет затверджувався Правлінням Фонду. Кошти соцстраху не входили до державного бюджету. Допомога по тимчасовій непрацездатності оплачувалася з першого дня за рахунок Фонду. Так було, коли створювався Фонд. Фонд був самоврядним і принцип паритетності представників суб'єктів загальнообов'язкового державного соціального страхування в управлінні (держави, роботодавців і профспілок, як представників застрахованих осіб) давав змогу повноцінно та рівноправно захищати інтереси кожної зі сторін. Фонди соціального страхування стабільно працювали та ефективно забезпечували соціальний захист застрахованих осіб навіть у роки фінансово-економічних криз. Вибір моделі соціального страхування у 2001 році було зроблено правильно.

— Чому ж діяльність Фонду сьогодні, м'яко кажучи, є неефективною?

— Я би визначив жорсткіше — провальною: станом на 01.04.2021 року заборгованість застрахованим особам досягла понад 2 млрд грн із затримкою більш ніж на місяць. І винна в цьому держава. Саме вона протягом п'ятнадцяти останніх років поступово перетворювала Фонд, який і досі де-юре є некомерційною самоврядною організацією, на де-факто залежну від міністерств та Кабміну державну структуру, не здатну передбачати майбутні ризики та своєчасно на них реагувати. У 2014-му бюджет Фонду почав затверджуватися Кабінетом Міністрів України. Фонд фактично втратив самоврядність, адже вже не затверджує бюджет. Більше того, у законопроекті «Про внесення змін до деяких

законодавчих актів...», який просуває нині голова Комітету ВРУ з питань соціальної Галина Третьякова, і з яким Атомпрофспілка категорично не погоджується, пропонується призначення та звільнення керівників управлінської виконавчої дирекції Фонду директором виконавчої дирекції Фонду — за погодженням із центральним органом виконавчої влади (!) Тобто Правлінням Фонду, яке відповідно до законодавства складається з урахуванням паритетності представників соціальних сторін, фактично безправне.

— Кабмін погоджує проект бюджету Фонду, звідси такі довгезлісні провали у термінах його затвердження — у 1,5–2 місяці?

— Казначейська система управління Фондом, яка на сьогодні діє, не дозволяє швидко скоригувати бюджет, відреагувати, особливо зараз — за ситуації з пандемією, на те, що не вистачає грошей на оплату лікарняних. Як наслідок, заборгованість Фонду зростає. І працівники справді чекають по півтора-два місяці виплат за лікарняними, поки Кабмін не прийме необхідні правки, дасть якісь дозволи на відправлення коштів. Прикметно те, що потім, коли держава «героїчними зусиллями» вирішує проблему, вона рапортує: «Ми спромоглися, ми погасили заборгованість». Але до такої проблемної ситуації можна було просто не доводити.

До речі, проблем додалося, й у цьому позначилася непрофесійність державних мужів, через скорочення чисельності контролюючих підрозділів. В об'єднаному Фонді було зруйновано такий напрям роботи як експертиза тимчасової непрацездатності, в якій працювали фахівці-медики, які перевіряли лікувальні заклади на предмет обґрунтованості, правильності видачі та оформлення листків непрацездатності, контактуючи в цьому із Міністерством охорони здоров'я України. Через це виникли проблеми з безконтрольною видачою листків непрацездатності лікувальними закладами та зростанням видатків Фонду на допомогу з тимчасової непрацездатності, тобто додалося заборгованості. (Закінчення на 2-й стор.)

ВІТАННЯ УЧАСНИКАМ ПЛЕНУМУ ЦК АТОМПРОФСПІЛКИ

Шановні учасники ІХ Пленуму Центрального Комітету Атомпрофспілки України!

Дозвольте від імені Міністерства енергетики України і від себе особисто привітати вас з нагоди цього поважного зібрання. Я дуже радий, що у нас насправді відбувається така тісна співпраця, і я розумію, що є величезна кількість завдань, які ми вже вирішуємо і в найближчому майбутньому будемо вирішувати разом.

Я обіцяю повну підтримку з боку міністерства з усіх питань галузі. Безумовно, найперше, це питання розвитку «Енергоатома», питання, які стоять перед ним стосовно участі в енерго-ринку, стосовно усіх регуляцій, побудови нових блоків. Ми це будемо виконувати ефективно і дуже швидко!

Прийміть слова підтримки усім, хто долучений до атомної галузі. Це стосується і Східного гірничо-збагачувального комбінату, у всіх підприємств, які беруть участь і роблять свій вклад у розвиток атомної промисловості.

Завжди можете на нас покладатися і будемо працювати разом!

З повагою

Міністр енергетики України

Герман ГАЛУЩЕНКО

ЗБЕРЕГТИ ДЕРЖАВНЕ СТРАТЕГІЧНЕ ПІДПРИЄМСТВО

СхідГЗК потребує державних дотацій

25 травня під головуванням Міністра енергетики України Германа Галушченка відбулася чергова планова робоча нарада, присвячена проблемам державного підприємства «Східний гірничо-збагачувальний комбінат». Участь у нараді взяли перший заступник міністра енергетики Юрій Власенко, заступник міністра енергетики Максим Немчинов, керівники, відповідні фахівці ДП НАЕК «Енергоатом» і ДП «СхідГЗК», а також Голова Атомпрофспілки України Валерій Матов та виконавчач обов'язків голови профспілкового комітету ДП «СхідГЗК» Андрій Карпов.

Як повідомив Валерій Матов, нарада стала продовженням обговорення проблематики СхідГЗК на рівні міністра (попередні наради відбулися 12 і 21 травня) для пошуку шляхів відновлення та збереження урановидобувного виробництва. З основною інформацією про ситуацію виступив виконавчач обов'язків генерального директора ДП «СхідГЗК» Антон Бендик.

— На засіданні було озвучено різні варіанти щодо подальшої долі підприємства, — зазначив Валерій Матов. — Але «суто менеджерські» підходи щодо підприємства, на мою думку, є неприйнятними, про що я наголосив у своєму виступі. Так, йдеться не тільки про економіку, а й про політику — енергетичну безпеку

країни, та надзвичайно важливі соціальні аспекти. Сьогодні затягування кризи на СхідГЗК уже призводить до розмивання, втрати професійного ресурсу. На містоутворюючому підприємстві, яким є Східний гірничо-збагачувальний комбінат, збільшується соціальна напруга. Тут понад п'ять тисяч працівників, за якими стоять їхні сім'ї, загалом майже 15 тисяч знедолених людей. Так, проблем багато, і їх треба вирішувати комплексно: необхідно вивчати питання зняття з експлуатації тих шахт, які виробили ресурс, за принципом Смолинської шахти, яка вже планово на виході. Але й добувати Новокоостантинівський рудник і виводити його на проектну потужність. (Закінчення на 3-й стор.)

VIII З'їзд ФПУ

Час дій та якісних змін

Черговий VIII З'їзд Федерації професійних спілок України відбувся 25 травня 2021 року у Києві в Міжнародному центрі культури та мистецтв профспілок України «Жовтневий палац». У роботі З'їзду взяли участь 340 делегатів від 45 всеукраїнських профспілок та 25 територіальних профоб'єднань, керівники центральних органів державної влади та управління, соціальні партнери, представники громадських організацій.

У роботі форуму брала участь делегація від Атомпрофспілки на чолі з Головою Атомпрофспілки Валерієм Матовим, заступниками Голови Атомпрофспілки Олексієм Личем та Павлом Прудніковим, а також голова молодіжної Ради профспілки Павлом Олещуком.

Делегати з'їзду підбили підсумки роботи Федерації профспілок України за останні п'ять років та визначили завдання на наступний п'ятирічний період щодо найбільш актуальних соціально-економічних та трудових питань.

У режимі відеоконференції до учасників форуму з вітальним словом звернулися керівники міжнародних профспілкових об'єднань та національних профцентрів зарубіжних країн Лука Вісентіні, Генеральний секретар Європейської конфедерації профспілок, Генеральний секретар Плану європейської регіональної ради МКП, Шаран Барроу, Генеральний секретар Міжнародної конфедерації профспілок, Марія Хелена Андре, директор Бюро Міжнародної організації праці з питань діяльності трудящих та ін.

(Закінчення на 3-й стор.)

30 ТРАВНЯ — ДЕНЬ ХІМІКА

Шановні спілчани!

В останню неділю травня в Україні відзначають День хіміка і вшановують працівників хімічної галузі. На такому високо-технологічному виробництві, як атомна електростанція, хімічні цехи — серед основних підрозділів. По суті, першими об'єктами, що вводилися в експлуатацію на АЕС, були лабораторії хімічного очищення та спецводоочищення, які мають забезпечувати потреби енергоблоків у хімічно-очищеній воді, необхідних реагентах і переробляти трапні води, що надходять з енергоблоків. Сьогодні хіміки-атомники постійно проводять водно-хімічний режим усіх систем блоків АЕС, адже надійна та економічна робота обладнання протягом проектного терміну експлуатації та після нього значною мірою залежить від стану та контролю водно-хімічного режиму станції.

Та першим з хімічних підприємств, що перебувало у сфері впливу Атомпрофспілки, був Придніпровський хімічний завод у

Дніпродзержинську (Кам'янське), що спеціалізувався на виробництві фосфатних добрив, синтетичних сорбентів та екстрагентів, хімічних солей та речовин, рідкоземельної продукції, цирконію. Сьогодні Дніпродзержинський хімічний завод, що відновив випуск гафній-нікелевої лігатури, є окремим підрозділом ДП «СхідГЗК» (до складу комбінату увійшов у серпні 2014 року). Прикметно, що завод забезпечує якість гафній-нікелевої лігатури на рівні світових стандартів, результати моніторингу підприємства співпадають на 100% з результатами незалежних іноземних експертів.

Усім хімікам атомно-промислового комплексу щиро бажаю міцного здоров'я, невичерпної енергії, натхненної праці та нових трудових досягнень. Нехай у ваших домівках завжди панує щастя, затишок і добробут.

З повагою
Голова Атомпрофспілки Валерій МАТОВ

НА ПОРЯДОК ДЕННИЙ ПЛЕНУМУ ЦК АТОМПРОФСПІЛКИ

Фонд соцстрахування: від самоврядності до одержавлення

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.)

— Коли і чому у держави з'явилася ідея відтогнути соціальних партнерів — профспілки і роботодавців — від управління Фондом соцстраху?

— Ця ідея не дає спокою кожному з нових урядів. Уряди змінюються, приходять до влади різні політичні сили, але кожна з них намагається зібрати під своє крило максимальну кількість грошових коштів і одноосібно управляти грошовими потоками. Так, у 2007 році було запроваджено казначейську форму обслуговування рахунків фондів у порядку, передбаченому для коштів державного бюджету. Річ у тім, що в Законі України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» зазначено, що кошти Фонду не входять до держбюджету, але влада знайшла у законодавстві проріху, Верховна Рада проголосувала, і тепер кошти з Держказначейства можуть спрямовуватися вже на будь-які цілі, які держава буде вважати за важливіші. Кошти соцстраху тепер на єдиному казначейському рахунку, і там де більша дірка, там ними і будуть «латати».

— Тобто куди держава скаже кошти Фонду соцстраху спрямувати цієї миті, туди вони й надійдуть?

— Для цього власне і був придуманий такий складний механізм: підняти кошти нагору, а потім за складною схемою спрямовувати їх назад на лікарняні. Раніше оплата відбувалася одразу: працівник повертається після хвороби на підприємство, бухгалтер робить розрахунок і лікарняний сплачується у встановлену дату в аванс або у зарплату. Навіть люди на ще хворіла, а вже мала можливість отримати оплату лікарняного, бо гроші потрібні особливо у період хвороби.

Після того, як ввели казначейську форму обслуговування рахунків соцстраху, бухгалтер не оплачує лікарняний одразу, районні або обласні відділення перераховують гроші на самий верх — вони акумулюються в Казначействі. Спрощено це має такий вигляд: бухгалтер розраховує лікарняний і передає до районного відділення Фонду соцстраху, там його перевіряють і дають заявку в

область, область дає заявку до Києва на те, щоб кошти повернули на оплату на тому підприємстві, куди було надано лікарняний. І тепер гроші мандрують у зворотному напрямку, якщо лікарняний було розраховано правильно: з Києва — до області, з області — у район, а там — на підприємство. От і минає місяць-два, а може бути й більше, бо це залежить ще від наявності грошей у Казначействі. А тим часом людина вишукує гроші на ліки...

— Зменшення соціальних податків теж позначилося на дефіциті коштів у Фонді?

— Уряд вдався до цього 2014 року, з розгортанням війни Росії з Україною, маючи на меті зменшити тінюву економіку в країні. Тоді практично удвічі скоротили розмір єдиного соціального внеску, ЄСВ зрізали до 22 відсотків. Зменшили частку єдиного внеску і до Фонду соцстраху — з 14,3% до 9,4%. Скасували сплату єдиного внеску працівниками. Але якщо влада приймає такі кардинальні рішення, які знижують соціальний захист, треба було паралельно щось пропонувати — за рахунок яких коштів покривати зменшення податкового навантаження.

Напевно, необхідно вишукувати в держбюджеті неохватні витрати. Наприклад, зменшити кошти на утримання держпарату. Чи обрізати зарплату керівників, не платити їм премії по мільйону доларів, і це на державних підприємствах, які до того ж нічого не виробляють! Інше джерело — зайняти, нарешті, офшорами. Підприємствами, які за демпінговими цінами продають власну продукцію в офшорних зонах ними ж створеним підприємствам, а ті, вже за світовими цінами, продають далі, і шалені баріши осідають у кишнях бізнесменів, не оподатковуються і не приносять дохід державі. Це ж теж тінюва економіка. Цим треба займатися. Або не давати обраним підприємствам безповоротні мільярдні дотації. Не списувати безпідставно борги за податки. Це має стати джерелом поповнення витрат на потреби соціально незахищених. Але, на жаль, українські державні службовці дуже залежать від політиків та олігархів. Отож аби крісла

під ними не хиталися, усе роблять для них за рахунок звичайних людей. І це відбувається незалежно від того, хто при владі.

Сьогодні Міністерство економіки закладає профспілкам: от ви дорікаєте, запропонуйте механізм поповнення коштів. У профспілок немає проекту держбюджету, вони не бачать усіх статей, хто просить і для чого. Влада складає держбюджет і має шукати, як забезпечити в державі соціальні потреби, а не відрізати «по живому» у людей, зменшуючи їм допомоги: у разі хвороби, безробіття, народження дитини тощо.

— У згаданому законопроекті передбачається також збільшення днів оплати роботодавцем страхового випадку — з 5 до 10, по суті, перекладення функцій Фонду соцстраху на роботодавців, як до цього ставляться профспілки?

— Раніше з першого дня непрацездатності лікарняний оплачував Фонд соцстраху. Потім, у 2011-му, влада запровадила оплату лікарняного Фондом з 6-го дня непрацездатності. Велика частина, напевно 30 відсотків, грошових виплат одразу з Фонду соцстраху було знято. Ажده більшість хворіє, як правило, протягом п'яти днів, потім лікарняний закриває. Роботодавці на це погодилися. Профспілки, хоча спочатку й обурилися, пішли на це теж, адже працівника не було позбавлено виплат за лікарняними.

Але новим законопроектом, який зараз надано для погодження профспілкам, хочуть сплатити перших 10 днів лікарняних перекласти на роботодавців, які другий рік поспіль перебувають у надскладних фінансово-економічних умовах, пов'язаних з пандемією! Ми, як профспілки, що обстоюють інтереси працюючих людей, розуміємо, що у роботодавця може просто не вистачити на це коштів. Державна гарантія сплати працівникові лікарняного може зійти нанівець. А це порушення ст. 22 Конституції України, яка забороняє звуження прав громадян. Перекладення функцій Фонду соцстраху з оплати страхових випадків на роботодавців однозначно призведе до збільшення собівартості продукції та послуг, а отже, й до їх

ціни, що в кінцевому результаті оплачуватиметься громадянами.

Це загрожує ще тим, що роботодавець може захотіти позбутися працівника, який хворіє. І ця проблема, якщо законопроект приймуть, виникне обов'язково: за хворобу, особливо якщо намітилася тривала, працівникові можуть вказати: «пішов геть». А з урахуванням тих змін до КЗпП, що просуває Третякова, — щодо можливості звільнення роботодавцем працівника без пояснень, це абсолютно можливо.

— Мине епідемія, повернемося до звичайного життя. І тоді Фонд соцстраху, якщо приймуть законопроект, оплачуватиме лікарняний лише одиницями, адже більше двох тижнів зазвичай не хворіють...

— Я сподіваюся, що законопроект не приймуть. Можливо, усі ці владні ініціативи задумані, щоб збити хвилю напруги з інших речей. Наприклад, щодо призначення директора Фонду Кабміном, а не Управлінням Фонду, відповідно до законодавства. На сьогодні, по суті, у Фонді вже відсутні колегальність і соціальний паритет. А що означає відсутність у такому органі як Фонд соцстраху таких учасників як профспілки, які є представниками застрахованих осіб? Коли немає того, перед ким треба періодично звітувати, ризик корупції зростає у рази. Профспілки — це у дійсності очі громадськості. А владі зручно робити все по-тихому. Тому антисоціальні, антипрофспілкові законопроекти випливають один за одним. Бо якщо вони відсунуть від представництва профспілки, вони будуть робити все, що захочуть, не озираючись на профспілки. І люди про це навіть не знають, або дізнаються тільки тоді, коли їх ставитимуть уже перед фактом. Наприклад, коли працівник вийде з лікарняного, а йому скажуть: «то вам виплат і не передбачено взагалі, адже прийнято відповідний закон». На моє переконання, влада хоче залишити працівника з роботодавцем сам на сам. Але сподіваюся, ми, профспілки, цей наступ на права застрахованих осіб відіємо.

Лілія СОКОЛОВА

Онлайн-конференція Глобального союзу IndustriALL

20 травня 2021 року відбулася онлайн-конференція Глобального союзу IndustriALL «Ситуація у сфері охорони праці на шахтах, просування ратифікації і виконання Конвенції МОП №176 у країнах субрегіону». Участь в онлайн-конференції взяли заступник Генерального секретаря Глобального союзу IndustriALL Кемаль Озкан. Захід відбувся за сприяння Фонду ім. Фрідріха Еберта та регіонального представництва IndustriALL, безпосередньо організатора — секретаря РП IndustriALL Вадима Борисова і був присвячений перебігу ратифікації та дотримання Конвенції Міжнародної організації праці (МОП) «Про безпеку та гігієну праці на шахтах», прийнятій 1995 року (№176) у країнах субрегіону, які її ратифікували. В онлайн-конференції взяли участь також представники профспілок гірничодобувних галузей з Вірменії, Білорусі, Казахстану, Киргизстану, України.

У своєму виступі під час конференції Лео Сіббел, головний спеціаліст з міжнародних трудових норм і трудового права Бюро МОП, зазначив, що Конвенція відіграє основну роль у реалізації концепції МОП «Гідна праця» і «Майбутнє сфери праці» і є ключем до вирішення проблем у сфері безпеки та охорони праці в гірничодобувній промисловості.

Гоча Олександрія, головний фахівець з діяльності трудового для країн Східної та Центральної Європи Бюро МОП, розповів про позитивний досвід Німеччини у сфері охорони праці в гірничодобувній галузі. «Глобальні профспілкові стратегії у сфері охорони праці і техніки безпеки довели свою ефективність у реалізації концепції гідної праці МОП, і вони готові внести свій вклад у забезпечення гідного майбутнього сфери праці».

Норберт Маус, експерт Профспілки гірничої, хімічної та енергетичної промисловості Німеччини (IG BCE), зазначив, що у країнах, які ратифікували Конвенцію, було значно зменшено кількість та частоту нещасних випадків у гірничодобувній промисловості.

Але від часу появи Конвенції відбулося багато змін у суспільстві. На необхідності змін, зокрема щодо ролі жінок на гірничодобувних підприємствах, наголосив директор сектору гірничодобувної промисловості АДУЮІ Глен Мпудане (IndustriALL): «Необхідно змінювати нормативно-правову базу для повноцінної їх участі у галузі».

Глобальні профспілкові стратегії, сказав він, є найкращими гарантантами успішної реалізації гендерної концепції майбутнього сфери праці. Україна ратифікувала Конвенцію МОП №176 «Про безпеку та гігієну праці на шахтах» у 2011 році. Представники від України відзначили, що сама ратифікація не надто позначилася на зниженні рівня травматизму. Серед причин — суттєво обмежені права наглядових інспекцій охорони праці на підприємствах, невідповідність робочих місць, недостатність відсутності засобів індивідуального захисту, неможливість профспілкового контролю. Як наслідок, в Україні на мільйон тонн видобутої руди, за статистику, п'ять загиблих.

Голова Атомпрофспілки, член Виконкому ГС IndustriALL Валерій Матов

указав на важливість роботи технічних інспекторів Атомпрофспілки, які працюють безпосередньо на промислових майданчиках атомної галузі.

Віталій Скуба, інспектор технічної праці Атомпрофспілки у м. Жовті Води, докладно розповів про ситуацію з охороною праці на урановидобувних шахтах. «Роботодавець не завжди дотримується законодавства, не завжди соціальний діалог має бажані для профспілки, як захисника працюючого, результати. Починаючи з 2016 року відсутня співпраця з Державною службою України з питань праці, яка не допускає профспілки до комплексних перевірок, що проводяться в Україні раз на два роки».

Віталій Скуба звернув увагу також на те, що за останні два роки погіршилося забезпечення працівників уранових шахт ДП «СхідЗК» засобами індивідуального захисту з огляду на проблеми з фінансуванням виробництва.

«Але найбільшою проблемою є професійні захворювання. Торік серед наших шахтарів зареєстровано 131 профзахворювання. Позаторік — 190. Я гадаю, що є нагальна потреба на рівні профспілки вийти з рекомендаціями на рівень держави. Передусім необхідно мінімізувати перебування працівників в умовах іонізуючого випромінювання. Такий досвід існує в інших країнах, на уранових підприємствах працівники зайняті не більше десяти років. Потім їх переводять чи надають кошти на створення власного бізнесу».

Щодо Конвенції МОП №176 Віталій Скуба зазначив, що, на жаль, роботодавці часто не знають про її існування. Хоча Конвенцію підписано Україною ще 2011 року, є проблеми з її реалізацією на українських виробництвах.

У заключних коментарях учасники зазначили, що незважаючи на деяку відмінність викликів у різних країнах, головна проблема з реалізації Конвенції МОП №176 полягає у необхідній зацікавленості усіх трьох соціальних сторін: держави, роботодавців та профспілок. На заході було озвучено, що ефективною Конвенція може бути лише за умови чіткого застосування такої формули: ратифікація — реалізація — моніторинг та імплементація кожної з країн кращого міжнародного досвіду у сфері охорони праці.

Звернення Глобального союзу IndustriALL

Глобальний союз IndustriALL закликає Україну зупинити регресивну трудову реформу та відкликати проекти законів, що порушують конвенції МОП та Угоду про Асоціацію між Україною та ЄС.

Шановний пане Президенте
Шановний пане Прем'єр-міністре
Шановний пане Голово Верховної Ради

Звертаюся до Вас як Генеральний Секретар Глобального союзу IndustriALL, що репрезентує більш як 50 мільйонів працівників у гірничодобувній, енергетичній та виробничій галузях у всьому світі, включно з Україною, щоб висловити глибоке занепокоєння щодо регресивного напрямку реформування трудового законодавства, що має місце наразі в Україні.

Глобальний союз IndustriALL спільно зі своїми членськими організаціями, українськими профспілковими федераціями, Міжнародною Конфедерацією Профспілок (ITUC) висловлює рішучий протест та незгоду щодо просування нового проекту закону № 5371 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо спрощення регулювання трудових відносин у сфері малого і середнього підприємства та зменшення адміністративного навантаження на підприємницьку діяльність», який був внесений на розгляд членами парламенту від правлячої партії 13 квітня, та розлий проект закону №5388 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дерегуляції трудових відносин», який був внесений на розгляд Кабінетом Міністрів України 16 квітня.

Ми надзвичайно стурбовані потенційними негативними наслідками цих законопроектів для прав працівників.

Проект закону №5371 пропонує новий «договірний режим регулювання трудових відносин» для працівників малих та середніх підприємств з чисельністю менше 250 осіб, за якого усі умови праці будуть визначатися трудовим договором, а не законодавством про працю. Цей законопроект загрожує більшості працівників, оскільки, як повідомляється, майже 75 відсотків роботодавців в Україні наймають менше 250 осіб, приблизно 73 відсотки людей працюють на малих та середніх підприємствах, а також зважаючи на поширену практику поділу великих компаній на менші, щоб уникнути застосування захисних норм законів. Виключення цих працівників зі сфери дії законодавства про працю позбавить їх існуючих гарантій праці. Усі норми та положення, які зазвичай містяться в колективному договорі, натомість будуть встановлюватися у трудовому договорі з кожним

працівником. Трудовий договір також визначатиме підстави звільнення замість поточного чіткого переліку підстав, передбаченого КЗпП.

Законопроектом №5388 пропонується дозволити встановлювати в індивідуальному трудовому договорі додаткові, не передбачені законодавством, положення, що регулюють трудові відносини, у тому числі причини для звільнення; індивідуально визначати трудовий розпорядок, відпустки, залучення до надурочних робіт; скасувати вимогу стосовно погодження профспілкою звільнення працівників за ініціативою роботодавця, а також мінімізувати рівень впливу профспілки на визначення умов праці на підприємстві. Проект також спрощує процедуру укладення строкових трудових договорів.

З нашої точки зору, ці законопроекти суперечать основоположним конвенціям Міжнародної Організації Праці (ILO), зокрема порушують конвенції 98, 100, 111 та 158 разом з положеннями Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС.

Понад те, ці законопроекти підготовлені без належних консультацій з профспілками.

Ми зазначаємо: на нашу думку, щонайменше 8 інших законопроектів, які порушують міжнародні трудові стандарти, зокрема Конвенції МОП та Директиви ЄС, наразі є на розгляді, і серед них проекти законів № 5054-1, №4303, №3115, №3363, законопроекти «Про безпеку та здоров'я працівників на роботі», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації функцій Фонду соціального страхування України», а також проект закону №2681 про внесення змін до закону про профспілки, який жорстко обмежує права профспілок. Наші коментарі щодо антипрофспілкового законопроектів були викладені в листі від 29 травня 2020 року.

З огляду на зазначене, ми закликаємо Верховну Раду відкликати ці законопроекти негайно і діяти відповідно до міжнародних трудових конвенцій, які були ратифіковані Україною, та відповідно до Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС. Ці законодавчі зміни повинні відбуватися в рамках повного раунду консультацій з профспілками. Додатково, Глобальний союз IndustriALL закликає Верховну Раду залучити технічну допомогу МОП для підготовки будь-яких змін до трудового законодавства з метою гармонізації з міжнародними трудовими стандартами.

Очікуємо на ваші швидкі дії та відповідь.

З повагою,
Генеральний Секретар Вальтер Санчес

Профспілки відповідно до Конституції України є єдиними організаціями, яким делеговано право на захист прав та інтересів трудящих!

ЗБЕРЕГТИ ДЕРЖАВНЕ СТРАТЕГІЧНЕ ПІДПРИЄМСТВО

СхідГЗК потребує державних дотацій

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Голова Атомпрофспілки Валерій Матов зазначив, що сьогодні ще триває пошук оптимальних, прийнятних для всіх, варіантів вирішення долі комбінату і колективу. Засідання завершилося прийняттям пропозиції: до кінця року продовжити контракт ДП «СхідГЗК» з ДП НАЕК «Енергоатом» на поставку закису-окису урану на рівні ринкових цін, решта необхідних коштів — до кінця року необхідно майже 600 млн гривень — дотується за рахунок державного бюджету. Міністр енергетики Герман Галущенко пообіцяв працювати з міністерствами економіки і фінансів, а також вести перемовини з урядом, щоб вирішити питання.

Першочерговим є — переконати уряд щодо дотації підприємству до кінця року у розмірі 600 млн гривень. Але фундаментальним завданням, щоб уранове підприємство не просто існувало й видавало на-гора певні обсяги продукції, які закуповуватиме НАЕК, а й розвивалося, є аргументовано сформулювати необхідні кошти на наступний річний період, і якнайшвидше — поки відбувається підготовка до формування держбюджету на 2022 рік.

Державна дотація потрібна ще й через те, що поки що не йдеться про інтеграцію СхідГЗК до складу НАЕК, сьогодні економіка «Енергоатома» такий вантаж не потягне. Тим паче що фінансовий план Компанії на цей рік уже затверджено. І головне, для прийняття такого рішення необхідно узгодити його із зовнішніми європейськими кредиторами Компанії. Але питання інтеграції не знімається з порядку денного.

Наступну робочу нараду на чолі з міністром енергетики планується провести в перших числах червня.

VIII З'їзд ФПУ

Час дій та якісних змін

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Від Верховної Ради України учасників З'їзду привітали народні депутати України, представники ФПУ в парламенті Вадим Івченко та Сергій Рудик, а також Голова Конфедерації вільних профспілок України Михайло Волинець.

Від роботодавців — Дмитро Олійник, Голова Ради Федерації роботодавців України, голова СПО роботодавців на національному рівні, а також Анатолій Кінах, Президент УСПП, голова Об'єднання організацій роботодавців України, співголова НТСР. Своє вітання передав і Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль.

З доповідями про роботу Ради ФПУ за останні п'ять років та зі Стратегією

діяльності ФПУ на наступний період виступив Голова Федерації професійних спілок України Григорій Осовий.

З'їзд заслухав звітні доповіді Ради, Статутної і Контрольно-ревізійної комісії ФПУ та, обговоривши їх, прийняв відповідні постанови.

Після цього було розглянуто питання про обрання Голови ФПУ. За повідомленням Статутної комісії щодо відповідності кандидатур на посаду Голови Федерації профспілок України статутним вимогам до списку кандидатів на голосування було внесено Григорія Осового, Голову ФПУ, та Володимира Саєнка, заступника Голови ФПУ.

Заслухавши виступи претендентів на посаду Голови ФПУ, шляхом відкритого

голосування 271 голосом Головою Федерації профспілок України обрано Григорія Осового.

Із зазначеного питання з'їзд ухвалив постанову.

Наступним питанням порядку денного було розглянуто зміни до Статуту Федерації професійних спілок України. Прийнято постанову З'їзду щодо затвердження звіту Статутної комісії ФПУ.

Ще одним своїм рішенням З'їзд затвердив Стратегію діяльності ФПУ на 2021–2026 роки «Час дій та якісних змін». За рекомендацією Ради ФПУ делегати прийняли Заяву «Про припинення наступу на трудові права працівників і профспілок» та Резолюцію «Новому поколінню — нові можливості».

Також було розглянуто Положення про Статутну комісію ФПУ та Контрольно-ревізійну комісію, обрано склад Контрольно-ревізійної комісії ФПУ та її голову.

З'їздом ухвалено постанову «Про підтвердження повноважень нового складу Ради ФПУ та скликання першого організаційного засідання Ради», постанову З'їзду «Про підтвердження повноважень нового складу Ради ФПУ, набуття Радою статутних повноважень і скликання першого організаційного засідання Ради ФПУ».

Одразу після завершення З'їзду відбулося перше організаційне засідання нового складу Ради ФПУ.

Олексій КОРЕЦЬКИЙ

RNPP VARASH MARATHON «ЗАБІГ ПІД ГРАДИРНЯМИ» 2021 — НЕЗАБУТНІ ВРАЖЕННЯ ТА НОВІ РЕКОРДИ

Марафон європейського рівня

Перший етап Кубка «РАЕС CUP» RNPP Varash Marathon «Забіг під градирнями» 2021 зібрав на своїй трасі майже 250 спраглих до вражень та нових рекордів учасників. Організаторами заходу, присвяченого дню народження Рівненської АЕС, стали організація молоді Первинної профспілкової організації (ППО) РАЕС за потужної підтримки адміністрації і профспілкового комітету атомної електростанції та профспілкового комітету НАЕК «Енергоатом».

Маршрути дистанцій 5 км, 10 км, 21 км та 42 км пролягали навколо електростанції безпосередньо під градирнями, вулицями міста-супутника, а також селами Вараської громади. Спортсменів та аматорів з різних куточків нашої країни чекала в основному рівнинна траса з невеликими пагорбами. Перед початком змагань на пристанційній площі діяло спортивне містечко, де всі охочі мали змогу сфотографуватись у стилізований фотозоні. Розігріти м'язи перед забігом учасникам допоміг представник місцевого клубу «Amber Tri Sports» Станіслав Харченко. Вдодовж усієї дистанції працювали медичні працівники РАЕС спільно з представниками осередку першої домедичної допомоги, патрульні поліції, працівники ДСНС та муніципальна варт. Партнери заходу: Вараська міська рада, Вараський міський центр

комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю; фірма «Runstyle»; спортклуб «Amber Tri Sports»; компанія «Вік Партнер»; ТМ «Скиба»; ТМ «Степанська»; ТМ «Dnipro-M» у м. Вараш; ТМ «Stakhovsky Wines»; «Footbalance» в Україні та ТМ «EasyFit»; виробник спортивного харчування «Nutrend» та кінотеатр «Прем'єра» м. Вараш.

Для визначення особистих досягнень спортсменів було використано чіпову систему хронометражу. Найкращий результат серед чоловіків у марафонському забігу показав Микола Богданець з м. Рівне (3:00:54). Окрім основної марафонської дистанції, учасники мали можливість подолати півмарафонську. Переможцем на дистанції 21 км серед чоловіків став Сергій Оксенюк (1:14:03) із Луцька. На дистанції 10 км у категорії чоловіки перше місце посів Андрій П'ясецький (м. Ковель). На цій само

дистанції серед жінок першою стала Світлана Ільченко (м. Нетішин). На найкоротшій дистанції серед чоловіків перше місце у Романа Бурчинського з м. Рівне. Серед представниць прекрасної статі у забігу на 5 км золоту завоювала Ольга Ковалевська (м. Вараш). Перемогу в естафеті «3 по 10 км + 12 км» здобула команда «EnergoAtomRun». Усі учасники забігу відзначили й активну волонтерську підтримку. Продовж усієї дистанції маршруту, враховуючи залучені ділянки автомобільних доріг, велика кількість волонтерів забезпечувала безпечний рух бігунів, а також роботу пунктів харчування, освіження та гідратації. Волонтерську діяльність очолили профспілкові активісти РАЕС, діячі відокремленого підрозділу ГО «УкрЯТ» у Рівненській області, працівники спорткомплексу РАЕС, вихованці та персонал Вараського міського центру комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю ім. Зони Матвієнко, представники організації «Ольбери», а команда мотоциклістів під керівництвом Миколи Колесника забезпечувала безпеку на дорозі.

«Навіть погода сприяла проведенню першого марафону РАЕС. Приємно бачити велику кількість та географію учасників змагань, членів їхніх сімей. Ті зусилля, що їх доклали члени профспілки, організації молоді та волонтери, не були марними. Без перебільшення скажу, що захід став справжнім святом, яке, безсумнівно, вдалося», — прокоментував голова ППО РАЕС Іван Мельник.

Усіх учасників, які перетнули лінію фінішу, нагороджено пам'ятними медалями,

а переможці отримали грамоти, кубки, грошові сертифікати та цінні подарунки від партнерів і спонсорів події. Учасник напівмарафонської дистанції забігу — генеральний директор Рівненської АЕС Павло Павлишин, який завжди підтримує спортивні ініціативи працівників підприємства, зазначив, що емоції, які отримуєш під час бігу та після фінішу, — незабутні, на таких змаганнях випробуєш себе на витривалість. RNPP Varash Marathon «Забіг під градирнями» 2021 об'єднав не лише окремих учасників, а й спортивні клуби. Це старт зі своєрідними традиціями, глибокою

філософією, це справжнє свято спорту, щирих емоцій та позитиву. Кожен, хто хоча б один раз узев участь у спортивних заходах, організованих Рівненською АЕС, не залишається байдужим. Уже 12 червня чекаємо всіх охочих на п'ятий, особливий своєю трасою, веломарафон «100WELowatt 2021». Як наголосив Павло Павлишин, не потрібно боїтися чи мати супернативки або обладнання для подолання траси веломарафону, важливо просто не здаватися і впевнено йти до фінішу та отримувати задоволення від маршруту.

Віта НИШКАЛЮК
Фото Надії ТИМОФЕЄНКО

Команду Хмельницької АЕС у «Забігу під градирнями» 2021 представили четверо учасників енергоремонтного підрозділу. Напівмарафон, а це 21 кілометр, впевнено подолали Роман Мельник, Дмитро Міщенко, Богдан Дорош, Олександр Михалюк.

Найкращий результат серед працівників Хмельницької АЕС продемонстрував Богдан Дорош, який подолав дистанцію за 1 год. 50 хв. 34 сек. Варто відзначити також успішний виступ Романа Мельника, одного із найстарших та досвідчених марафонців. Для Дмитра Міщенка та Олександра Михалюка це було перше випробування, з яким вони впоралися достойно.

Результати, що їх продемонстрували спортсмени Хмельницької АЕС, дозволили піднятися на третю сходинку в командному заліку. Перше місце посіли господарі змагань. Друге загальнокомандне місце у представників Южно-Української АЕС.

Від Запорізької атомної станції у змаганнях взяли участь п'ять спортсменів: Микола ЗОЛОТУХІН (експлуатаційний підрозділ), Яна ШУТІХІНА (виробничо-технічна служба), Альона ТАТАРЕНКО (відділ ядерної безпеки), Віталій ЛЕТУНОВСЬКИЙ та Євген НЕЧИПУРЕНКО (енергоремонтний підрозділ).

Команда Запорізької АЕС успішно пододала найдовшу з дистанцій — 42,2 км та отримала незабутні враження.

VII З'їзд ВФСТ «УКРАЇНА»

Здоровий спосіб життя — це основа!

У Києві в Будинку профспілок відбувся VII з'їзд Громадської організації «Всеукраїнське фізкультурно-спортивне товариство «Україна», в якому взяли участь Голова Атомпрофспілки Валерій Матов і заступник Голови Атомпрофспілки Олексій Лич.

Делегати з'їзду заслухали та обговорили звіт Центральної Ради ГО ВФСТ «Україна» за період 2016–2021 роки і звіт Ревізійної комісії.

У своїй доповіді голова товариства Микола Цигло подякував ФПУ і галузевим профспілкам за спільну роботу, яка проводиться, зокрема, і в трудових колективах з розвитку фізкультури і спорту.

«У спільній співпраці з профспілками проводиться ця щоденна робота з оздоровлення людини праці засобами фізичної культури і спорту в усіх галузях господарства. Як приклад наведу лише один колектив Профспілки атомної енергетики та промисловості України — працівників Южно-Української атомної станції, який у своєму календарі має майже 200 спортивних

заходів на рік. Ця консолідація наших зусиль дає можливість виконувати завдання та повноваження, покладені на нас щодо розбудови спорту», — зазначив Микола Цигло.

З'їзд прийняв відповідні постанови. Однією з них затверджено новий склад членів Президії ЦР, до складу якої увійшли Голова Атомпрофспілки Валерій Матов, голова первинної профспілкової організації Хмельницької АЕС Михайло Гук, головний спеціаліст зі спортивно-масової роботи ЦК Атомпрофспілки Микола Меркушев.

Валерія Матова, Олексія Лича, Михайла Гука та Миколу Меркушева внесено до складу Координаційної ради з питань підготовки та проведення заходів на виконання першого етапу Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року.

Головою ГО ВФСТ «Україна» делегати з'їзду обрали Наталію Омельчук, яка обіймала посаду заступника голови ГО ВФСТ «Україна».

Олексій КОРЕЦЬКИЙ

ЗА ІНІЦІАТИВИ ОРГАНІЗАЦІЇ МОЛОДІ АТОМПРОФСІЛКИ

Яскраве та корисне дозвілля!

Нарешті відбувся перший енергостив від організації молоді ВП ЮАЕС, який був запланований ще на листопад 2020 року, але Covid-19 вніс свої корективи. Навесні завершився жорсткий карантин, прийшло тепло, а це значить, що є все необхідне для того, щоб яскраво та з користю провести час!

У цьому довгоочікуваному заході взяли участь 23 гравці, об'єднані у шість команд.

Спеціально створені маршрути для пішої прогулянки містом дозволили командам не тільки провести

дозвілля оригінальним способом, а й забезпечили можливість відкрити для себе новий Южноукраїнськ та перевірити і збагатити свої знання про атомну енергетику. Всім учасникам змагань вручили пам'ятні подарунки, а командам, які посіли призові місця, — подарункові сертифікати для активного та цікавого дозвілля всієї команди.

Усі учасники отримали позитивні емоції та незабутні враження від змагань. Організація молоді ВП ЮАЕС висловлює подяку активістам, які брали участь у підготовці та проведенні заходу.

Турнір з пейнтболу

У Южноукраїнську відбувся XVI турнір організації молоді ВП ЮАЕС з пейнтболу. У змаганнях взяли участь 33 працівники підприємства, які об'єдналися в 11 команд. Призові місця здобули Військова частина 3044, організація молоді ВП ЮАЕС, енергоремонтний підрозділ, цех ремонту вантажопідійомних механізмів.

Аqua-суботник

Організація молоді Первинної профспілкової організації Запорізької АЕС уперше організувала та провела толоку на воді, такий собі «Аqua-суботник». До заходу залучилася більшість членів організації.

Акція відбулася за підтримки Sup station energy (володарів сапбордів та каяків). Їх вони надали залюбки для прибирання сміття на акваторії місцевого каналу та вздовж узбережжя. Інвентарем для прибирання забезпечило КП «Промінь».

За пів дня було зібрано велику купу всього неопотребу, скляних та пластикових пляшок, шин від автомобілів, сіток рибалок та незліченну кількість поліетиленових пакетів.

Сподіваємося, що такий суботник стане щорічною

корисною традицією не лише для учасників організації молоді ЗАЕС, а й для мешканців Енергодара. Адже ми це робимо для всіх!

Олена ІВАЩЕНКО

МІЖНАРОДНА СОЛІДАРНІСТЬ

Оспорить легитимність хунты в Мьянме

В знак солідарності с профсоюзним движением Мьянмы Совет глобальных союзов пообещал оспорить легитимность военной хунты Мьянмы по всей системе ООН, в том числе на предстоящей 109-й сессии Международной конференции труда (МКТ).

После совершенного в начале февраля государственного переворота в результате кровавых репрессий со стороны военных погибли более 750 человек, участвовавших в движении гражданского неповиновения. Около 3000 избранных представителей, активистов, рабочих и студентов были подвергнуты незаконным задержаниям и пыткам.

Генеральный секретарь Международной конфедерации профсоюзов Шаран Барроу, выступая 12 мая на вебинаре, посвященном борьбе профсоюзов за демократию в Мьянме, заявила, что глобальные союзы на Международной конференции труда в июне представят резолюцию, чтобы оспорить легитимность хунты в представительстве Мьянмы.

В 1999 году МКТ запретила военному режиму участвовать в любых заседаниях МОТ из-за широкого использования принудительного труда. Санкция была снята в 2012 году после начала процесса демократизации в Мьянме.

Преступления против человечности вызвали волну солидарности со стороны международных субъектов, включая введение целевых правительственных санкций против предприятий, связанных с военными.

Специальный докладчик Организации Объединенных Наций по вопросу о положении в области прав человека в Мьянме Том Эндрюс призвал международное сообщество и профсоюзы активизировать действия, заявив, что крайне важно организовать движение на международном уровне и принять решительные меры, потребовав всеобъемлющих санкций против режима.

Відсутність інформації про зроблену профспілковою організацією справу — це відсутність самої справи!

Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України
Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Поштова адреса редакції: вул. Хрещатик, 22, а/с 393 м. Київ, 01001
Газета «Атомник України»

Головний редактор
Людмила ГАП'ЮК

Телефон: (044) 205-74-20

E-mail: atomnik@union.kiev.ua

atomnik@gmail.com

http://www.atomprofspilka.info

Газета виходить щотижня

Індекс — 21766

За точність викладених фактів

відповідальність несе автор

Редакція не завжди поділяє

позицію авторів публікацій

При передруку посилання на «Атомник

України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №4480 від 21.08.2000 року

Газета віддрукована

у ТОВ «МЕГА-ПОЛІГРАФ»:

04073, м. Київ,

вул. Марка Вовчка, 12/14.

Тираж 5000